

Tampereen **20** *Vuotta*
KAUPUNKISEUTU

Tampereen kaupunkiseudun MAL5- sopimuksen seurantaraportti 2025

Raportti sisältää kuvaukset MAL5 - sopimuksen (2024-2027) 42 toimenpiteen etenemisestä vuonna 2025

Raportista on laadittu myös interaktiivinen Power BI -versio, joko sisältää myös vuoden 2024 raportoinnin sekä kartta- ja tilastotarkastelut.

[Tutustu Power BI - raporttiin tästä linkistä.](#)

Lisätietoja: info@tampereseutu.fi

Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi

Sisällysluettelo

Raportin käyttö- ja tulkintaohjeet
MAL5 – sopimuksen seuranta – yleisnäkymä 2025

Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

1. Ennakointityöskentely ja asukasvuorovaikutuksen kehittäminen
2. Rakennesuunnitelman päivitystarpeen arviointi
3. Rakennesuunnitelman seurantajärjestelmän käyttöönotto
4. Sinivihherstrategian laadinta
5. Energian tilannekuvan laadinta
6. Asuinalueiden eriytymisen seurannan päivitys
7. Seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (SUMP) päivitys
8. Jakelun ja logistiikan kehittämiselvityksen laatiminen
9. Osallistuminen valtakunnalliseen henkilöliikennetutkimukseen
10. Liikenne-ennustemallin kehittäminen
11. MAL-sopimuksen rahoituksen ja vaikuttavuuden seurannan kehittäminen

Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

12. Asumisen uudistuotannon kohdentuminen tavoitevyöhykkeelle
13. Seudullisesti merkittävien keskustojen kehittäminen
14. Asemakaavavaranannon riittävyys
15. Pirkkala-Linnainmaa –raitiotien suunnittelu ja vaiheen 1 Partola-Niihama-yhteysvälin toteutus
16. Uudet alikulut Teiskontiellä (Kaupin kampus ja Niihaman pysäkin toteutussuunnittelu)
17. Lielähti-Ylöjärvi raitiotien hankesuunnitelma
18. Traficomien kaupunkiraiteiden arviointiohjeen noudattaminen
19. Seudullisen asema- ja seisakeverkoston laajentaminen
  - Alakohtat a-e

20. Kestävän liikkumisen kehittämisspaketit
21. Valtionavustus julkisen henkilöliikenteen palveluille ja sen edellytykset
  - Alakohtat a-c
  - Alakohtat d-e
22. Lähijunaliikenteen kehittäminen ja junaliikenteen kilpailuttaminen
  - Alakohtat a-c
  - Alakohtat d-f
23. Asema-alueiden kehittäminen liikenteen solmupisteinä
24. Seudun liikkumisen teknologiat ja palvelut – tiekartan toimeenpaneminen
25. Liikennejärjestelmän käyttäjälähtöisyyden, viestinnän sekä osallistamisen lisääminen
26. Yhteentoimivien toimintamallien ja ratkaisuiden kehittäminen digitaalisen liikennetiedon hallinnoimiseksi ja jakamiseksi
27. Digitalisaation ja automaation mahdollistamien uusien liikkumis- ja kuljetustapojen huomiointi
28. Yhteistyö jakeluinfran kehittämiseen liittyen
29. Puhtaiden käyttövoimien jakeluverkon toteutuminen

Asuminen ja elinympäristön laatu

30. Asuntotuotantotavoitteen toteutuminen
31. Asuntotuotannon käynnistämisen edellytysten turvaaminen
32. Asumisen laatuohjelman valmistelu
33. Valtion tukema asuntotuotanto rakennesuunnitelman merkittävän kasvun vyöhykkeelle
34. Kuntien kohtuuhintaisen asuntotuotannon tontinluovutusohjelmien päivittäminen
35. Valtion maan luovutus keskeisillä sijainneilla
36. Asuinrakennustyybiltään yksipuoleisten alueiden uudistaminen
37. Asunto- ja rakennus- ja hallintamuotojen varmistaminen kaikilla asuinalueilla
38. Rakennetun ympäristön energiatehokkuuden kehittämisohjelman laatiminen

Seudun elinvoimaisuus

39. Rakennesuunnitelmassa nimettyjen seudullisesti merkittävien työpaikka-alueiden kehittäminen
40. Kestävän kaupunkikehityksen, turvallisuuden ja huoltovarmuuden kannalta ongelmallisella sijainnilla olevien terminaalien siirto
  - a) Tampereen järjestelyratapihan siirron edistäminen ja valmistelu
  - b) Ylöjärven puuterminaalin alueen maankäytön suunnittelu
41. Tampereen kaupunkiseudun prioriteetit valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan
  39. Alakohtat a-c
  40. Alakohta d
42. Valtio ja kunnat edistävät seudun keskeisiä kehittämiskohteita olemassa olevien sopimuksien mukaisesti (sis. Alakohtat a ja b)

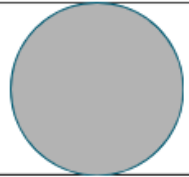
Raportin käyttö- ja tulkintaohjeet

Toimenpiteiden etenemisen tilanne on esitetty ns. liikennevalomallilla (ks. selite oikealla. Lisäksi raportista löytyy toimenpiteiden kuvaus sekä kuvaus etenemisestä vuonna 2025.

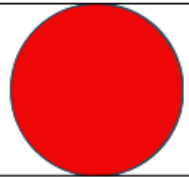
Mikäli toimenpide sisältää alakohtia, ne on kuvattu heti päätoimenpiteen jälkeen tai seuraavilla sivuilla.

MAL-seurannan liikennevalot MAL 5 - kaudella

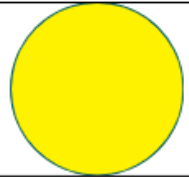
Toimenpiteen toteutus ei ole vielä käynnistynyt

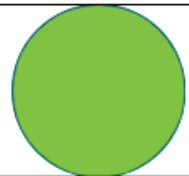
Toimenpide ei ole toteutumassa suunnitelmien mukaan

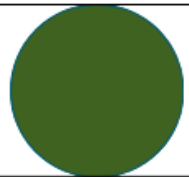
Toimenpide on toteutumassa osittain

Toimenpide on toteutumassa suunnitelmien mukaan

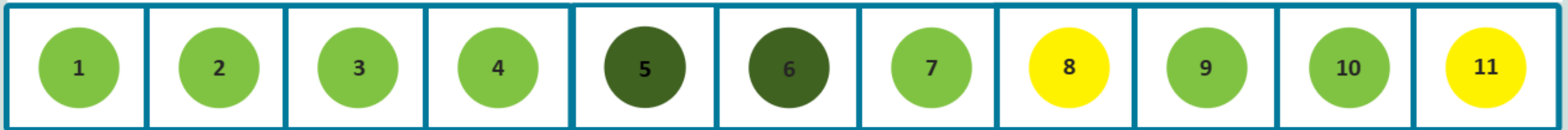

Toimenpide on toteutunut

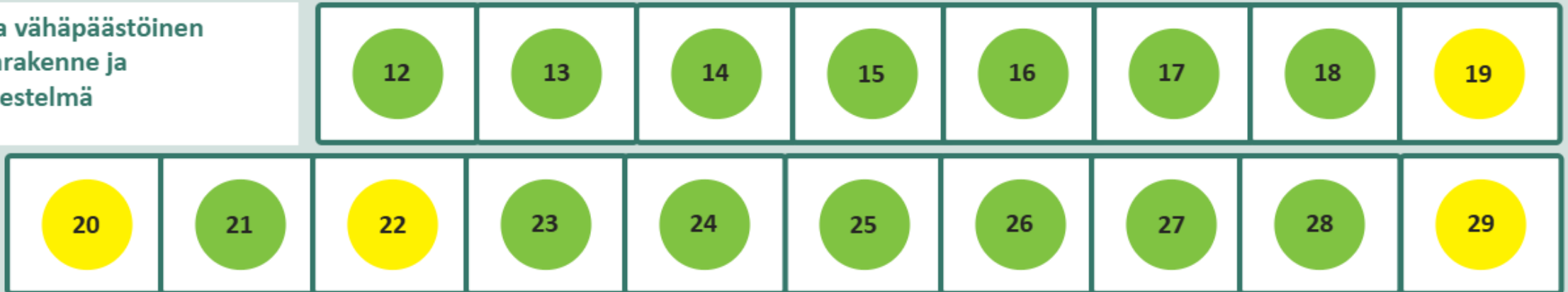

MAL5 – sopimuksen seuranta – yleisnäkymä 2025

1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

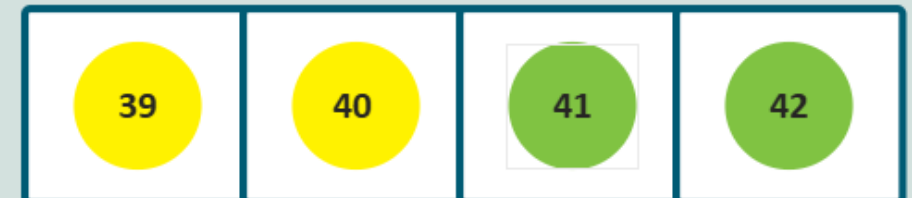
2. Kestävä ja vähäpäästöinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä

3. Asuminen ja elinympäristön laatu

4. Seudun elinvoimaisuus

Tampereen **20** *Vuotta*
KAUPUNKISEUTU

1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi

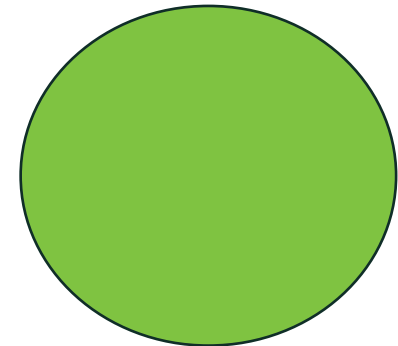
1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

1. Tampereen kaupunkiseutu kehittää systemaattista tulevaisuuden ennakointityöskentelyä ja asukasvuorovaikutusta asumisen, asuinympäristöjen ja palveluverkon suunnittelun pohjaksi

Edistyminen 2025:

Vuonna 2025 asukasvuorovaikutusta toteutettiin asukaskyselyllä, jolla selvitettiin asukkaiden ihanteita ja valintoja ulkoiluun ja virkistykseen liittyen. Kyselyn tulokset toimivat tausta-aineistona kaupunkiseudun tulevalle sini-vihersuunnitelmalle.

Kaupunkiseutu on saanut Sitralta rahoituksen hankkeeseen Kaupunkiseutu 2056 – Futuriikki ja tulevaisuusvaikutusten arviointi yhteisen tulevaisuuden suunnittelun tukena vuodelle 2026. Hanke laajentaa erityisesti muunkielisten ja nuorten asukkaiden osallisuutta pitkän aikavälin suunnittelussa. Lisäksi kehitämme työkaluja, joilla voidaan arvioida seutustrategian, MAL-suunnittelun ja rakennesuunnitelmien tulevaisuusvaikutuksia. Pilotoitavia työkaluja on mahdollista soveltaa koko MAL-sopimuseuuduilla sekä näin lisätä tulevaisuuden sukupolvien ääntä kaikkien MAL-sopimusosapuolten kehitystyössä.

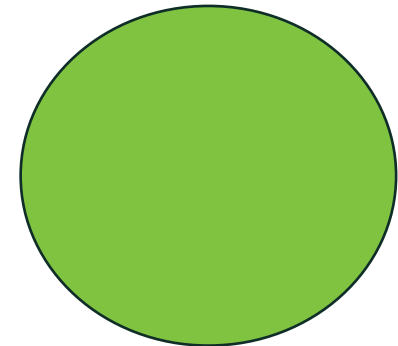

1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

2. Rakennesuunnitelman päivitystarve arvioidaan seudun ja kuntien toimesta seutustrategian uudistuessa

Edistyminen 2025:

Seutustrategian päivitys on käynnissä.

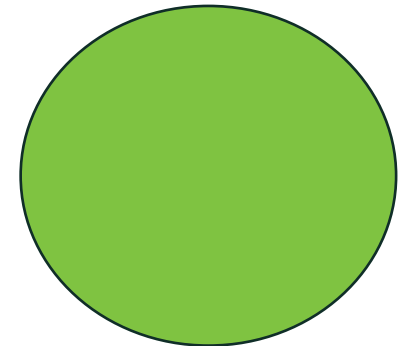

1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

3. Seutu ja kunnat ottavat käyttöön Rakennesuunnitelman 2040+ seurantatyökalun yhdyskuntarakenteen kehityksen seuraamiseksi. Rakennesuunnitelma viedään kansalliseen kaupunkiseutus suunnitelman tietomalliin ja sen ajantasaisuudesta huolehditaan.

Edistyminen 2025:

Seurantajärjestelmän kehittämistä on jatkettu, mutta sitä ei ole saatu vielä käyttöön täydessä mitassa. Rakennesuunnitelma on toteutettu kansallisen tietomallin pääpiirteiden mukaisesti seudun paikkatietojärjestelmään ja jaossa teemakarttoina avoimen rajapinnan kautta.

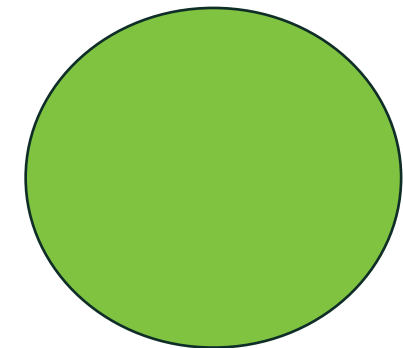

1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

4. Seutu ja kunnat laativat siniviherstrategian, joka pohjaa seudun viherrakenteeseen sekä vesistöihin. Strategian kautta vahvistetaan viherverkon jatkuvuutta, vastataan ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen sekä edistetään ekologista monimuotoisuutta. Pirkanmaan ELY-keskus osallistuu asiantuntijana strategian laadintaan.

Edistyminen 2025:

Sini-viherstrategian ensimmäinen vaihe on valmis. Toisen vaiheen valmistelu on käynnissä. Ekologisen verkon päivitys on kilpailutettu.

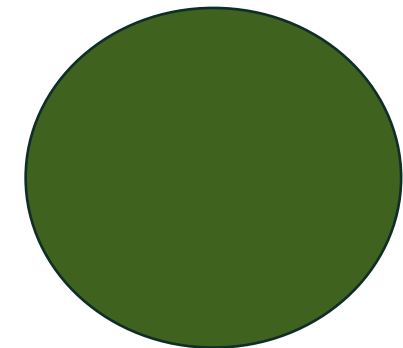

1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

5. Seutu ja kunnat valmistelevat energian tilannekuvan puhtaan siirtymän investointien mahdollistamiseksi.

Edistyminen 2025:

Energian tilannekuva on valmistunut syksyllä 2025. Tilannekuvassa tuli esiin seudun vahva tuontiriippuvuus energiasta. Tämä haastaa verkon kapasiteettia ja tätä kautta kasvun edellytyksiä.

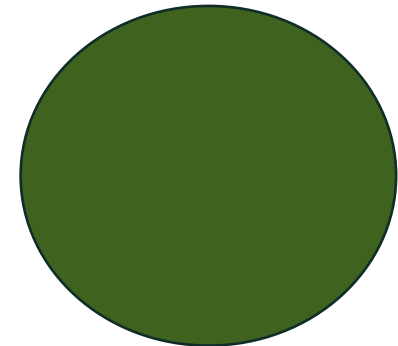

1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

6. Seutu ja kunnat päivittävät asuinalueiden eriytymisen seurantatiedon (hyvinvointi-indeksi).

Edistyminen 2025:

Hyvinvointi-indeksi (nyk. sosioekonominen indeksi) on päivitetty ja raportoitu vuoden 2025 aikana. Aineiston perusteella tehtäviä toimenpidesuosituksia työstetään edelleen vuoden 2026 aikana.

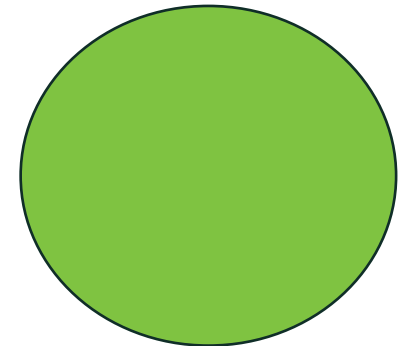
1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

7. Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä huolehtii seudullisesta liikennejärjestelmätyöstä ja -suunnittelusta.

Seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma laaditaan Euroopan laajuisia liikenneverkkoja (TEN-T) koskevan asetuksen mukaisesti kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmaksi (SUMP) vuoden 2027 loppuun mennessä.

Edistyminen 2025:

Seudullisen SUMP:in laadinta on ohjelmoitu vuosille 2026–2027. Lähetekeskustelut käytiin vuoden 2025 aikana ja tietopohjan kerääminen aloitettiin vuonna 2025.

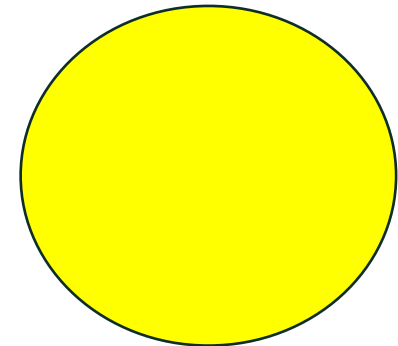

1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

8. Seutu ja kunnat laativat jakelun ja logistiikan kehittämisselvityksen. Selvityksessä tunnistetaan seudun jakelun ja logistiikan sekä merkittävien elinkeinoalueiden kytkeytyminen TEN-T-verkkoon ja kestävän liikkumisen tavoitteiden saavuttamiseen. Valtion liikennehallinto osallistuu selvitykseen asiantuntijana

Edistyminen 2025:

Jakelun ja logistiikan kehittämisselvitys on ohjelmoitu vuodelle 2026. Valmistelu aloitettiin vuoden 2025 aikana.

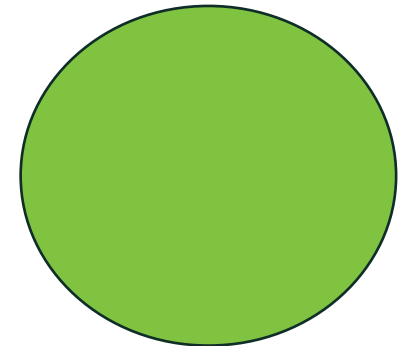

1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

9. Valtio toteuttaa valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen vuonna 2025. Seutu osallistuu tutkimukseen lisäotoksella ja vastaa seutua koskevan osuuden rahoituksesta.

Edistyminen 2025:

HLT:n tiedonkeruun valmistelu on käynnissä ja tiedonkeruu aloitetaan palveluntoimittajien Taloustutkimuksen ja Destian toimesta 4/2025. Analyysit aloitetaan 4/2026 ja hanke on valmis 6/2027.

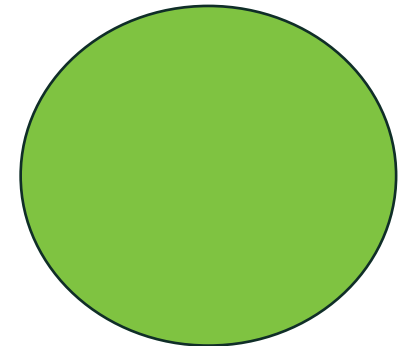
1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

10. Valtio huomioi Tampereen kaupunkiseudun tarpeet valtakunnallisen liikenne-ennustemallin kehittämisessä. Tampereen kaupunkiseutu tekee päätökset liikkumisen ennustemallin kehittämisestä. Traficom osallistuu asiantuntijana päätösvalmisteluun.

Edistyminen 2025:

Uutta kehitteillä olevaa valtakunnallista liikennemallia VALMA on testattu Tampereen kaupunkiseudulla, mutta testausta tulee jatkaa. Yhteistyötä Traficomien VALMA:n kanssa jatketaan.

Tampereen TALLI-mallin päivitys valmistui 3/2025.

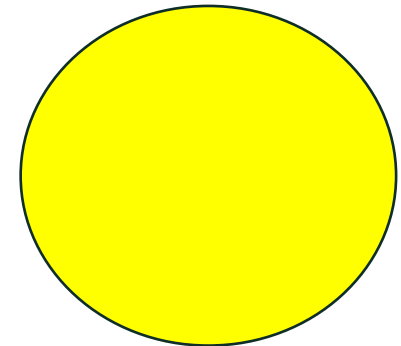

1. Seudullinen suunnittelu ja tietopohja

11. Valtio ja kaupunkiseutu kehittävät yhteistyössä valtakunnallista MAL-sopimusten rahoituksen ja vaikuttavuuden seurantaa. Kehittämisessä huomioidaan TEN-T-asetuksen täytäntöönpanoasetus mm. tietojen toimittamisesta Euroopan komissiolle.

Edistyminen 2025:

Valtion katsaus rahoituksen ja vaikuttavuuden seurannasta julkaistaan syksyllä 2025. TEN-T asetuksen toimeenpano kaupunkisolmukohtien osalta on ohjelmoitu alkavan vuonna 2025.

Tampereen **20** *Vuotta*
KAUPUNKISEUTU

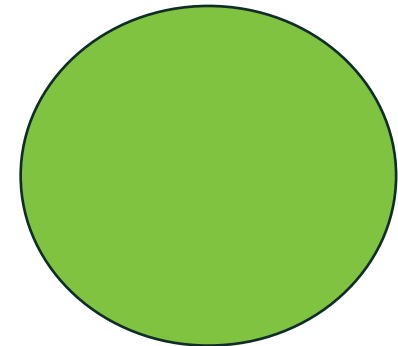
2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

12. Asumisen uudistuotannosta vähintään 80 % ohjataan Rakennesuunnitelma 2040+ merkittävän kasvun vyöhykkeelle, joka kattaa seudullisesti merkittävien keskustojen verkon sekä näitä yhdistävän tehokkaan joukkoliikennejärjestelmän. Samalle vyöhykkeelle ohjataan työvoima- ja palveluintensiivinen rakentaminen.

Edistyminen 2025:

Vuosina 2024-2025 hyväksytyissä asemakaavoissa on noin 820 000 k-m² uutta asumisen (A tai C) kerrosalaa, mikä on sijoittunut noin 88 prosenttisesti Rakennesuunnitelma 2040 + suunnitelman merkittävän kasvun vyöhykkeelle. Vuonna 2025 hyväksytyissä asemakaavoissa uutta asumisen kerrosalaa on noin 244 000 k-m², josta noin 58 prosenttia sijoittuu tavoitevyöhykkeelle.

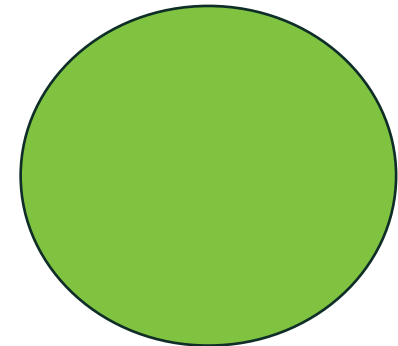

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

13. Seudullisesti merkittävien keskustojen verkostoa kehitetään edistämällä keskustoihin liittyviä joukkoliikenne-, virkistys- ja viheryhteyksiä. Kunnat kohdentavat ylikunnallisten palvelujen tarjonnan seudullisesti merkittäviin keskustoihin.

Edistyminen 2025:

Kunnat kehittävät keskustojaan aktiivisesti. Vuonna 2025 keskustat analysoitiin viherrakenteen ja viihtyisyyden teemassa. Analyysien pohjalta keskustaryhmä laati Vihreä Nysse -vision, jonka mukaan keskustat voisivat vihertyä joukkoliikenteen saavutettavuusalueilla. Visio annettiin syötteeksi Sini-viherstrategian toiseen vaiheeseen.

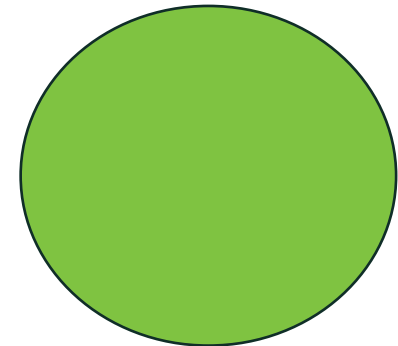

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

14. Kunnat varmistavat asemakaavoituksessa viiden vuoden tarvetta vastaavan tonttitarjonnan Rakennesuunnitelman 2040+ merkittävän kasvun vyöhykkeellä. Varantoa tavoitellaan tuotettavaksi vyöhykkeelle MAL-sopimuksen aikana vähintään 650 000 kem.

Edistyminen 2025:

Tampereen kaupunkiseudun Rakennesuunnitelma 2040+ merkittävän kasvun vyöhykkeellä on asemakaavoitettua rakentamatonta kerrosalaa noin 2,6 milj. k-m², mikä vastaa yli yhdeksän ja puolen vuoden väestönkasvun tarpeita, mikäli väestönkasvu on noin 4100 asukasta vuodessa.

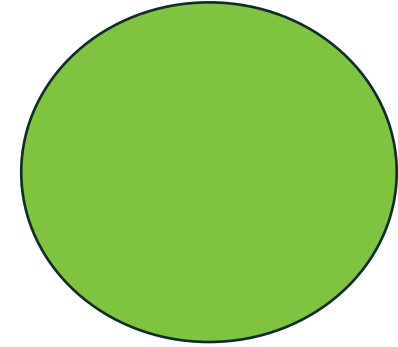
2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

15. Tampere ja Pirkkala jatkavat Pirkkala–Linnainmaa-raitiotien suunnittelua ja käynnistävät vaiheen 1 Partola–Niihama-yhteysvälin toteutuksen.

Valtio sitoutuu Pirkkala–Linnainmaa raitiotien suunnittelun ja Partola–Niihama-yhteysvälin toteutuksen rahoitukseen sopimuskaudella 2024–2027 yhteensä enintään 55 milj. €. Valtionrahoitusta kohdennetaan koko Pirkkala–Linnainmaa-raitiotien hankesuunnitelmaan 0,5 milj. € ja toteutussuunnitteluun 4,0 milj. € ja osuuden Partola–Niihama rakentamiseen ja siihen liittyvään varikon laajentamiseen sekä varikon pistoraitteen kaksiraiteistamiseen 50,5 milj. €.

Raitiotien toteutuksen valtionavustus voi olla enintään 30 % Partola–Niihama-yhteysvälin kiinteästi raitiotien rakentamiseen ja varikkoon liittyvistä kustannuksista ja Pirkkala–Linnainmaa-yhteysvälin suunnittelukustannuksista. Varikon osalta avustus kohdennetaan vain uuden yhteysvälin tuomiin varikon laajennustarpeisiin.

Tampereen kaupungin ja Pirkkalan kunnan tavoitteena on, että Pirkkala–Linnainmaa-raitiotien vaihe 2 Partola–Suuppa ja Niihama–Linnainmaa rakentaminen ajoittuu vuosille 2028–2031.

Edistyminen 2025:

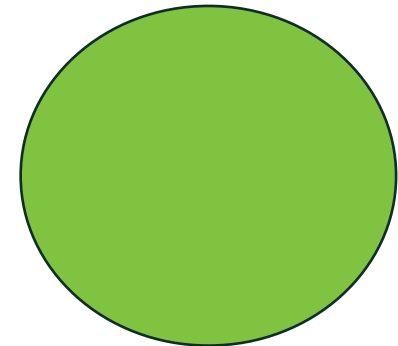
Pirkkala–Linnainmaa -raitiotien rakentaminen eteni vuonna 2025 niin, että hankkeen tekninen valmiusaste oli vuoden 2025 lopulla 33 %.

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

16. ELY-keskukselle varataan 3 milj. € Kaupin kampuksen alikulun toteutussuunnitteluun ja rakentamiseen sekä Niihaman pysäkin (Jaakonmäenkadun) alikulun toteutussuunnitteluun, jotka kytkeytyvät kaudella 2024–2027 toteutettavaan raitiotiehankkeeseen.

Edistyminen 2025:

Vt 12 Teiskontielle Kaupin kampuksen alikulun suunnittelu alkoi esiselvityksen laatimisella. Varsinaisen toteuttamissuunnitelman laatiminen jatkuu vielä vuoden 2026 puolella. Tavoitteena on rakentamisen alkaminen vuoden 2026 aikana.

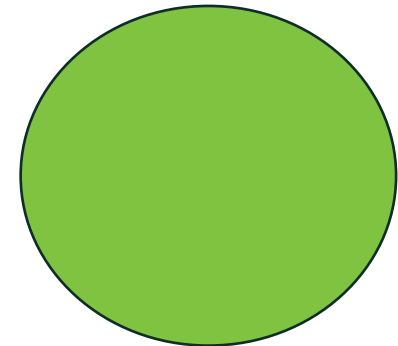

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

17. Valtio sitoutuu Lielahdi-Ylöjärvi raitiotien suunnittelun rahoitukseen enintään 0,5 milj. €. Sopimuskaudella 2024–2027 valtion rahoitusta kohdennetaan seuraavasti: jo tehty yleissuunnittelu 0,2 milj. €, tehtävä hankesuunnittelu 0,3 milj. €. Valtionavustus voi olla enintään 30 % suunnittelukustannuksista.

Edistyminen 2025:

Lielahdi-Ylöjärvi-raitiotien hankesuunnitelmaa laaditaan syksystä 2025 alkaen. Tilaajina ovat Tampereen ja Ylöjärven kaupungit sekä Tampereen Raitiotie Oy. Suunnitelma valmistuu huhtikuussa 2027.

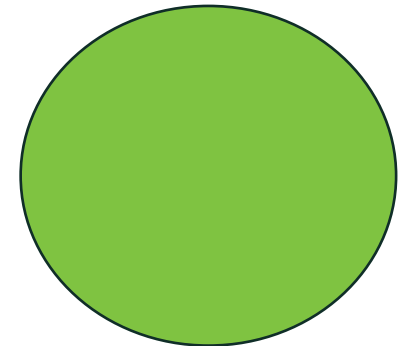

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

18. Kaupunkiraiteiden suunnittelussa noudatetaan Traficomien kaupunkiraiteiden arviointiohjetta.

Edistyminen 2025:

Pirkkala–Linnainmaa-raitiotien valtion ohjeiden mukainen hankearviointi valmistui kesäkuussa 2025. Traficomien hankearvioinnin asiantuntijat hyväksyivät arvioinnin kesäkuun 2025 lopulla. Lielahti–Ylöjärvi-raitiotien hankesuunnitelman hankearviointi valmistuu keväällä 2027.

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

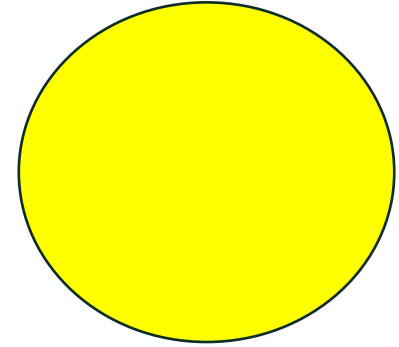
19.

Seudun kunnat ja valtio edistävät kaupunkiseudun asema- ja seisakeverkoston laajentamista. Ensivaiheessa edistettäviä asemia ja seisakkeita ovat Sääksjärvi, Messukylä, Ruutana, Ylöjärven keskusta, Epilä ja Harjuniitty. Messukylän, Ruutanan, Epilän ja Harjuniityn seisakkeita kehitetään vain lyhyiden lähi- ja taajamajunien tarpeisiin.

Valtio osallistuu seisakkeiden esi- ja ratasuunnitteluun sekä toteutukseen vuosina 2025–2028 yhteensä enintään 4 milj. €. Seudun liikennejärjestelmätyöryhmä valmistelee esitykset valtion suunnittelu- ja toteutusrahoituksen kohdentamiseksi.

Kunnat ja Väylävirasto vastaavat osaltaan prosessien valmistelusta ja käynnistämisestä. Valtio ja kunnat suunnittelevat asemanseutuja ja seisakkeita 50–50 kustannusjaolla. Suunnittelua toteutetaan ratasuunnittaisina kokonaisuuksina ja seudullista yhteistyötä hyödyntäen.

Suunnitteluun arvioidaan kohdentuvan noin puolet tämän sopimuskohtan valtionrahoituksesta.

Edistyminen 2025:

Seisakkeiden esisuunnitelmien laatiminen käynnistyi lokakuussa 2025. Esisuunnitelmien laatimiseen käytettiin v. 2025 47,5t€. Seisakkeiden esisuunnittelu jatkuu vuoden 2026 kesän alkuun. Seisakkeiden ratasuunnitelmat voidaan aloittaa vuoden 2026 jälkipuoliskolla, mutta ratasuunnitelmat eivät välttämättä ehdi valmistua ennen MAL5-kauden loppua.

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

19.a) Etelän suunta: Säksjärven aseman esi- ja ratasuunnitelma

19.b) Idän suunta: Messukylän ja Ruutanan seisakkeiden sekä Oriveden aseman esi- ja ratasuunnitelma sekä mahdollisesti Orivesi-Oriveden keskustavälin sähköistykseen esiselvitys ja ratasuunnitelma

19.c) Pohjoisen suunta: Ylöjärven puuterminaalien siirron ja aseman esi- ja ratasuunnitelmat

19.d) Lännen suunta: Epilän ja Harjuniityn seisakkeiden esi- ja ratasuunnitelmat

19.e) Seudun pitkän aikavälin seisakeverkon ja liikennöinnin selvitys. Tarkasteltavaksi otetaan seudun rakennesuunnitelmassa kuvattu asemaverkko.

Edistyminen 2025:

Säksjärven aseman esisuunnitelma aloitettiin vuoden 2025 aikana ja valmistuu kesään 2026 mennessä. Väylän Riihimäki-Tampere selvityskokonaisuus valmistuu 2025 aikana.

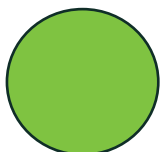
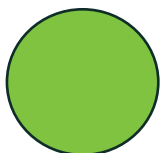
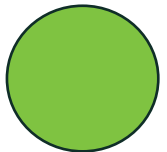
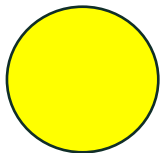
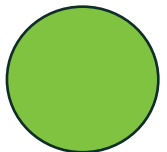
Messukylän ja Ruutanan seisakkeiden esisuunnitelmat aloitettiin vuoden 2025 aikana ja valmistuu kesään 2026 mennessä.

Oriveden keskustan aseman ja sähköistykseen suunnittelu ei ole käynnistynyt, koska kunta on esittänyt hankkeen korvaamista liityntäpysäköinnin kehittämiseksi Oriveden asemalla. Päätös asiasta tehdään v. 2026.

Ylöjärven seisakkeen yleissuunnitelma käynnistyi v. 2025. Puunkuormausterminalin tulevaisuudesta käynnistettiin selvittely, jotta sen jatkosta ja aseman suunnittelusta voitaisiin päättää v. 2026.

Epilän seisakkeen esisuunnitelman laatiminen käynnistyi. Harjuniityn seisakkeen esiselvitys on jo laadittu aikaisemmin. Sekä Epilän että Harjuniityn seisaketta tullaan suunnittelemaan kaksoisraiteen tilanteeseen.

Tampereen kaupunkiseudun ratakapasiteettiselvityksessä 2023 on selvitetty jo liikennöinnin mahdollisuudet pitkälle tulevaisuuteen.

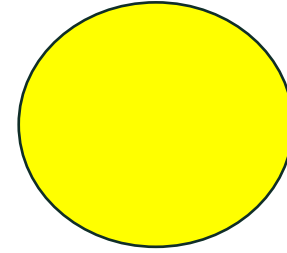
2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

20.

Valtio osoittaa yhteensä enintään 2,5 milj. € vuosina 2025–2028 valtion väyläverkon pieniin yhteisrahoitteisiin parantamishankkeisiin Tampereen seudulla. Hankkeiden tulee käynnistyä vuoden 2028 loppuun mennessä ja niiden toteutus voi jatkua vuodelle 2029.

Näillä yhteisrahoitteisilla hankkeilla edistetään liikenneturvallisuutta, kestävästä liikkumisesta ja yhdyskuntarakennetta sekä muita MAL-sopimuksen tavoitteita. Rahoitusta voidaan kohdentaa valtion maanteiden ja rautateiden parantamisinvestointien suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä valtion liikenneväylien yhteydessä olevien liityntäpysäköintialueiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Kuntien rahoitusosuuksia voidaan käyttää myös näiden valtion väylähankkeiden toteuttamisen edellyttämiin katujärjestelyihin.

Hankekokonaisuus rahoitetaan valtion ja kuntien kesken kustannusjaolla 50/50. Edistettävistä hankkeista sovitaan jatkuvassa liikennejärjestelmätyössä seudun kuntien, Väyläviraston ja ELY-keskuksen yhteistyönä osana MAL-sopimuksen toimeenpanoa. Tämän toimenpidekohdan rahoituksen kohdentamisessa huomioidaan MAL-sopimuksen kokonaisrahoituksen tasapainoinen jakautuminen seudun eri kuntien välillä.

Edistyminen 2025:

Mt 2501 jalankulku- ja pyöräilyväylä välille Pihtikorventie – Kuoppalankatu (Nokian Taivalkunnantie) hankinnan valmistelu aloitettiin ja suunnitelma tarkistettiin. Kunta toteutti kesällä väylän alle tulevaa kuntatekniikkaa (vesihuoltoalinja) omalla kustannuksellaan ja väylän rakentaminen aloitettiin loppuvuodesta 2025. Hankkeen tarjoushinta on aikaisempaa kustannusarviota alhaisempi.

Kangasalan jkpp -väylän suunnittelua ei ole käynnistetty erillisenä MAL -hankkeen. Alueella edistetään kahta erillistä jkpp -suunnitteluhanketta, jotka on käynnistetty muulla suunnittelurahoituksella.

Mt 301 Lempäälä-Vesilahti jkpp -väylän tiesuunnittelu on edelleen käynnissä. Toteuttaminen on ajoitettu aikaisintaan vuodelle 2027. Hankkeen sisältö on vielä jäsentymättä, eikä rahoitus nykyisellään riitä koko hankkeen toteuttamiseen.

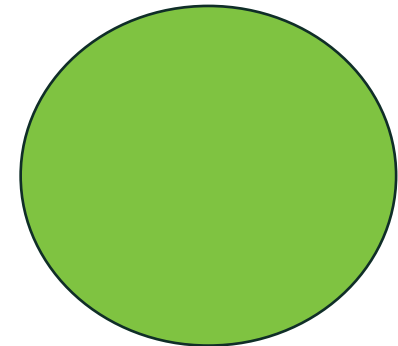
2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

21. Valtio avustaa Tampereen seudun julkisen henkilöliikenteen palveluita sopimuskaudella 2024–2027 8,06 milj. €. Valtionavustuksen edellytyksenä on, että kaupunkiseutu toteuttaa seuraavia joukkoliikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteitä (alakohdat seuraavilla sivuilla)

Edistyminen 2025:

Ratikkaliikenne laajeni 7.1.2025 alkaen Lentävänniemeeseen ja samassa yhteydessä otettiin käyttöön kattavasti liityntäliikennettä Hiedanrannan ratikkapysäkille Ylöjärveltä ja Länsi-Tampereelta. Ratikkaliikenteen linjakilometrit lisääntyivät vuonna 2025 lähes 30 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna.

Nyssen liikennesuoritteesta 33 prosenttia liikennöitiin sähköllä, 10 prosenttia uusiutuvalla dieselillä ja 57 prosenttia fossiilisella dieselillä vuonna 2025. Vaiheittainen siirtyminen tilipohjaisuuteen eteni vuoden 2025 aikana. Lipun hintoja korotettiin vuoden alusta keskimäärin 7 prosenttia johtuen pääosin arvonlisäveron korotuksesta 10 prosentista 14 prosenttiin.

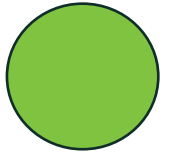

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

21.a) Joukkoliikenteen tarjontaa kehitetään painottaen erityisesti kilpailukykyiseen runkolinjastoon.

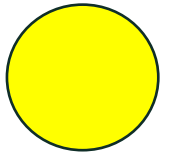
Edistyminen 2025:

Ratikkaliikenne laajeni 7.1.2025 alkaen Lentävänniemeeseen ja samassa yhteydessä otettiin käyttöön kattavasti liityntäliikennettä Hiedanrannan ratikkapysäkillä Ylöjärveltä ja Länsi-Tampereelta. Ratikkaliikenteen linjakilometrit lisääntyivät vuonna 2025 lähes 30 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Vuonna 2025 ratikalla liikennöitiin 2,2 miljoonaa linjakilometriä.

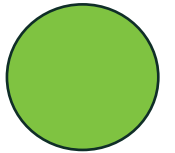
21.b) Joukkoliikennepalvelut hankitaan pääsääntöisesti hyväksyen vain puhtaat käyttövoimat.

Nyssen liikennesuoritteesta 33 prosenttia liikennöitiin sähköllä, 10 prosenttia uusiutuvalla dieselillä ja 57 prosenttia fossiilisella dieselillä vuonna 2025.

21.c) Informaatiojärjestelmää kehitetään ja häiriöhallinnan työkaluja parannetaan.

Vuonna 2025 otettiin tuotantokäyttöön pysäkinäytöt kuudelle uudelle ratikkapysäkiparille ja Hiedanrannan kahdelle bussipysäkillä sekä informaatiojärjestelmän taustajärjestelmän toteutettu pienkehittäminen, jolla parannettiin viestinnän ja raportoinnin työkaluja.

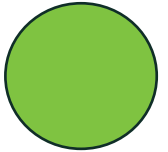
Osana informaatiojärjestelmää toimivilla kuljettajapäätteillä voidaan kuljettajia informoida ns. tuotiin suunnitelluista vaihdoista ja varmistaa näin niiden toteutumista. Värisymbolilla ilmoitetaan vaihtomatrustajia odottavan linja-auton kuljettajalle, onko vaihtomatrustajia tuova linja-auto tai ratikka saapunut aikataulussaan vai onko pieni ylimääräinen odotus tarpeen. .

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

21.d) Siirtyminen tilipohjaiseen lippu- ja maksujärjestelmään vaiheittain 2024 alkaen

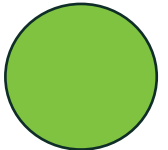
Edistyminen 2025:

Vaiheittainen siirtyminen tilipohjaisuuteen eteni vuoden 2025 aikana. Vuoden 2025 alku puolella luovuttiin matkakortin käyttämisestä mm. Liikuntapalveluiden maksuvälineenä. Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla käynnistettiin järjestelmän hyväksyntätestaus. Käyttöönotto jatkuu vuoden 2026 puolelle.

21.e) Lisätään joukkoliikenteen houkuttelevuutta monipuolisilla lipputuotteilla ja lisäämällä markkinointia.

Joukkoliikenteen lippujärjestelmään ei tehty merkittäviä uudistuksia vuonna 2025. Lipun hintoja korotettiin vuoden alusta keskimäärin 7 prosenttia johtuen pääosin arvonlisäveron korotuksesta 10 prosentista 14 prosenttiin. Markkinointi toteutettiin markkinointisuunnitelman mukaisesti painopistealueina ratikan laajeneminen liityntäliikenteineen Länsi-Tampereella ja kesäajan palvelut.

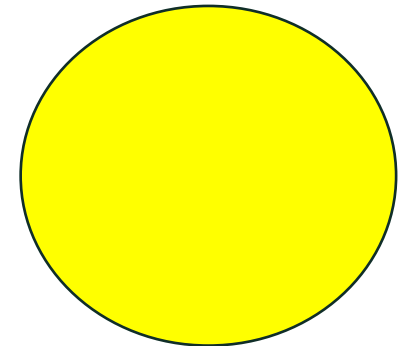

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

22. Valtio, seutu ja kunnat tekevät yhteistyötä seudun sisäistä liikkumista palvelevan lähijunaliikenteen kehittämiseksi ja junaliikenteen kilpailuttamiseksi.

Edistyminen 2025:

Seutuhallitus hyväksyi marraskuussa 2025 lähijunaliikenteen liikennöintivaihtoehdot 2030-luvulle. Ostoliikenteen esteettömyyden osalta on tehty selvitys, jossa on kuvattu vaihtoehtoisia ratkaisuja joko infraan tai kalustoon esteettömyyden ratkaisemiseksi.

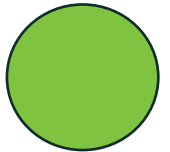

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

22.a) Seutu ja valtio kehittävät yhdessä henkilöjunapalvelua nykyisen ostoliikennesopimuksen piirissä.

Edistyminen 2025:

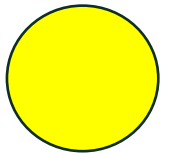
Ostoliikennesopimukseen ei ole tullut muutoksia vuoden 2025 aikana.

22.b) Valtio tunnistaa valtakunnallisen ratasuunnittelun yhteydessä lähijunaliikenteen kehittämisen tavoitteet ja tarpeet.

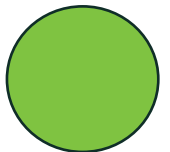
Tampereen kaupunkiseudun ja Nyssen yhteisselvityksessä on tunnistettu kriittisimmät pullonkaulat ratainfraassa lähijunaliikenteen kehittämiseksi ja vuorotarjonnan laajentamiseksi.

Väylävirasto on osallistunut valtakunnalliseen raidereformihankkeeseen ja alueelliseen liikennejärjestelmätyöhön ja tunnistanut tehnyt toimenpiteitä ratainfraan liittyen. Vuonna 2025 ohjelmoitu Nokian kaksoisraiteen yleissuunnitelma ja YVA ei käynnistynyt vielä vuoden 2025 aikana.

22.c) Seudun joukkoliikenneviranomaisen kytkee lähijunaliikenteen osaksi seudun muuta joukkoliikennejärjestelmää ja sen rahoitusta.

Nyssen arvo-, kausi- ja mobiililipuilla voi maksaa matkansa Tampereen seudun lähi- ja kaukoliikenteessä yhteysväleillä Nokia-Tesoma-Tampere, Orivesi-Tampere ja Lempäälä-Tampere. Nysse-alueella tehtiin junissa yhteensä 560.000 matkaa ja Nysse-lippujen osuus matkoista oli 323.000 matkaa. M-junaliikenteen vuorojen hankintakustannukset olivat vuonna 2025 noin 1,2 milj.euroa sisältäen myös Akaan kaupungin osuuden. Lipputulot kattoivat 12 prosenttia kustannuksista eli M-junaliikenteen subventio vuonna 2025 oli 88 prosenttia.

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

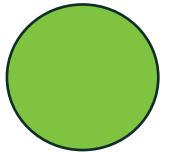
22.d) Tampereen kaupunkiseudun edustajat osallistuvat junaliikenteen kilpailutukseen kytkeytyvän tietopohjan laatimiseen vuosien 2024 ja 2025 aikana seudun junaliikenteen palvelutarpeista ja näiden kustannuksista (palvelut, kalusto ja infra).

22.e) Kilpailutuksen lähtökohtien muodostamisen yhteydessä tavoitellaan rahoituksen nostoa seudun sisäistä liikkumista tukevaan junaliikenteeseen. Valtio pyrkii pitämään rahoituksen vähintään nykytasolla. Lähijunaliikenteeseen kytkeytyvät kunnat osallistuvat rahoitukseen.

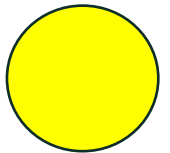
22.f) Valtio tekee lähtökohtaiset linjaukset hankittavista palveluista sekä niihin liittyvistä infrainvestoinneista vuosien 2024 ja 2025 aikana. Seudun kunnat sopivat lähijunaliikenteen kustannusjako-osuudet ennen valtion linjauksia palveluhankinnoista.

Edistyminen 2025:

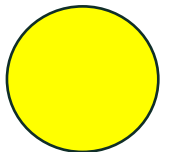
Tampereen kaupunkiseutu ja Nysse olivat aktiivisia Traficomin suuntaan 2030-luvun lähijunaliikenteestä.

Tampereen kaupunkiseutu ja Nysse laativat selvityksen lähijunaliikenteen liikennöintivaihtoehdot 2030-luvulle liikennöintikustannuksineen.

Tampereen kaupunkiseutu ja Nysse laativat selvityksen lähijunaliikenteen liikennöintivaihtoehdot 2030-luvulle. Lähijunaliikenteen infrainvestointilinjaukset edellyttävät Tampereen seudulla eriasteista suunnittelua ennen kuin investointilinjaukset voidaan tehdä. On luotu edellytyksiä tehdä investointilinjaukset.

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

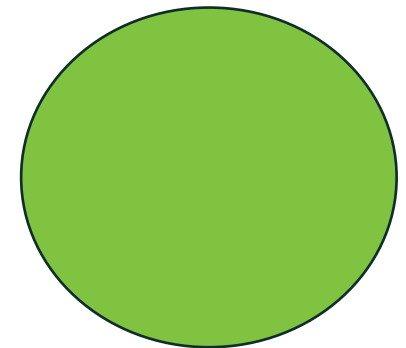
23. Kunnat ja valtio kehittävät asema-alueita liikenteen solmupisteenä matkaketju- sekä matkustajapalveluiden näkökulmasta. Toimenpiteitä tehtäessä huomioidaan läpileikkaavasti asemien esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen esimerkiksi asemien opastukseen ja talvikunnossapitoon liittyen ja niillä toteutetaan osaltaan kansallista esteettömyysvisiota. Asemansseitujen kehittämisessä huomioidaan pitkämatkaisen bussiliikenteen tilatarpeet sekä muiden liikkumispalveluiden tilatarpeet (liityntäpysäköinti, yhteiskäyttöautot- ja pyörät, taksipalvelut, mikroliikkumisen palvelut).

Edistyminen 2025:

Tampereen henkilöratapiha -hankkeen ensimmäisen vaiheen rakentaminen käynnistyi. Vaiheessa 1 uusitaan Tullin risteyssilta. Ratapihankadun itäpuolelle toteutetaan eroteltu pyörätie ja jalkakäytävä, ja Ratapihankadun ja Pakkahuoneenaukion uusittava liittymä mahdollistaa laadukkaasti pysäkkialueen toteuttamisen mm. VR:n junia korvaaville busseille ja tilausliikenteelle. Tampereen kaupunki ja Väylävirasto päättivät vaiheen 2 sisällöstä ja rahoituksesta. Aseman ympäristön asemakaavaluonnokset sekä P-Hämpin laajennukseen johtavan maanalaisen kadun katusuunnitelmaehdotus asetettiin nähtäville.

Nokian ratapiha valmistui vuoden 2025 aikana.

Lempäälän aseman edistetään uuden hyväksytyin pyöräpysäköinnin yleissuunnitelman pohjalta. Pysäköintiselvitys aloitettiin vuoden 2025 aikana.

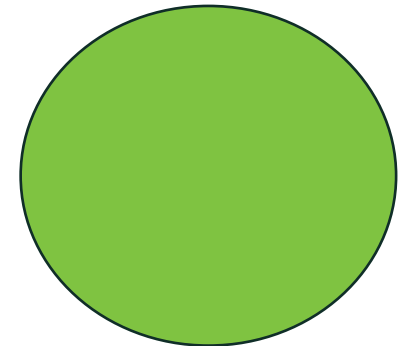

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

24. Seutu tekee yhteistyötä seudulle laaditun liikkumisen teknologiat ja palvelut tiekartan toimeenpanemiseksi. Valtio tukee asiantuntijapanoksella toimeenpanoa.

Edistyminen 2025:

Tampereen Hervantajärvellä alkoi syksyllä säännöllinen robottibussiliikenne Lintuhytistä Hervantajärven ratikkapysäkille.

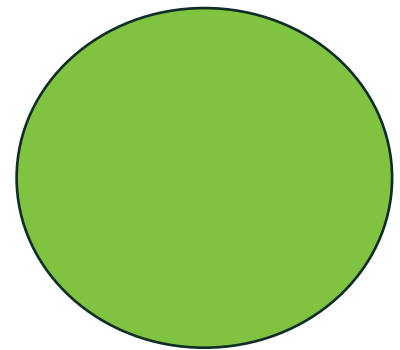
2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

25. Seutu ja kunnat lisäävät liikennejärjestelmäkehittämisen käyttäjälähtöisyyttä, -viestintää sekä osallistamista kestävän ja turvallisen liikkumisen edistämiseksi.

Edistyminen 2025:

Liikkumisen ohjausta, asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja kestävän liikkumisen markkinointia on toteutettu monipuolisesti eri kohderyhmille seudun kunnissa. Kuntien yhteistyössä toteuttamaa asukasvuorovaikutusta on toteutettu esimerkiksi raitiotien suunnittelussa, pyöräteiden talvihoidon kehittämisen agenttitoiminnassa ja kaupunkipyöräjärjestelmän kehittämisessä.

Tampereella asukkaat ovat olleet vuoden 2025 mukana esimerkiksi vaikuttamassa Puutarhakadun väliaikaisten liikennejärjestelyjen turvallisuuteen työmaaraadissa, kertomassa näkemyksensä pyöräilyn ja kävelyn uusien liikenne- ja kulkuväylien turvallisuudesta ja toimivuudesta sekä vaikuttamassa katu- ja liikennesuunnitelmiin Peltolammin alueella, Lempääläntiellä ja Satamakadulla.

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

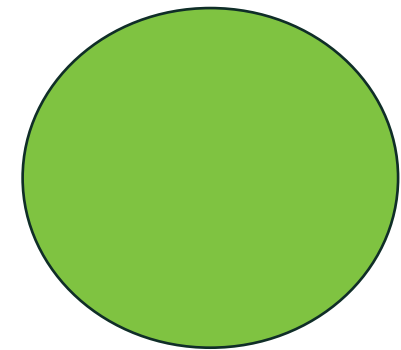
26. Kunnat sitoutuvat yhteistyöhön valtion liikennehallinnon sekä muiden MAL-seutujen kanssa yhteentoimivien toimintamallien ja ratkaisuiden kehittämiseksi digitaalisen liikennetiedon hallinnoimiseksi ja jakamiseksi. Yhteistyössä määritellään olennaiset liikennetiedot sekä laaditaan suunnitelma siitä, miten tietoja kerätään ja jaetaan kansalliseen yhteyspisteeseen. Suunnitelman tulee varmistaa käytettyjen toimintamallien, keräystapojen ja tietojärjestelmien yhteensopivuus sekä alan sääntelyn mukaisten standardien käyttö.

Valtio mahdollistaa avoimen yhteistyöfoorumin, jonka kautta kuntasektorin toimijat pyritään kytkemään tiiviimmin mukaan liikenteen digitaalisen toimintaympäristön kehittämiseen. Yhteistyössä hyödynnetään MAL-seuduilla jo laadittuja selvityksiä.

Edistyminen 2025:

Liikennetietojen nykytila- ja kehittämisselvitys on valmistunut ja liikennetietojen tilannekuva ja kansalliset ja kansainväliset vaatimukset ovat sen myötä täsmentyneet.

Tampere odottaa kansallisen yhteyspisteen lopullista määrittelyä, jotta vaadittavat tiedot voidaan toimittaa alusta lähtien oikeassa muodossa. Osaan kaupungin tietolajeja on jo tehty täsmennyksiä vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi. DeployEMDS-hanke on jatkunut.

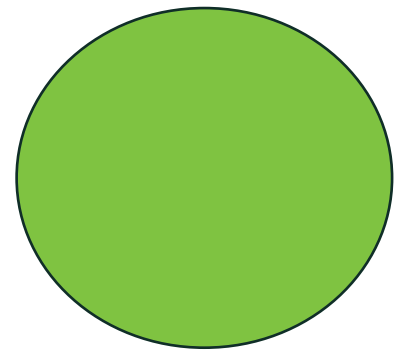

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

27. Kunnat varmistavat, että liikenteen digitalisaatio ja automaation mahdollistamat uudet liikkumis- ja kuljetustavat otetaan huomioon kaavoituksessa, liikennesuunnittelussa ja katutilojen suunnittelussa. Valtio selvittää digitalisaation ja automatisaation mahdollistamien uusien liikkumis- ja kuljetustapojen huomioimista katutilojen suunnittelussa yhdyskuntarakentamislain valmistelun yhteydessä.

Edistyminen 2025:

Tampere hyväksyi kestävästä liikennejärjestelmästä 2030 -suunnitelman maaliskuussa 2025. Lokakuussa käynnistyi robottibussikokeilu ilman turvakuljettajaa. Tampere palkittiin ITS World Congress 2025 -tapahtumassa Hall of Fame -palkinnolla.

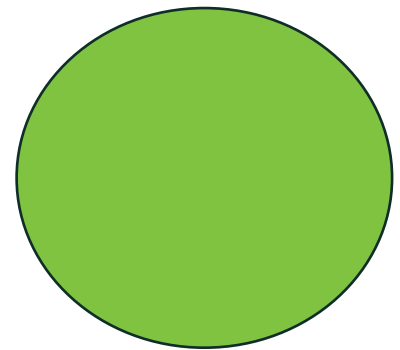

2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

28. Seudulla tehdään yhteistyötä jakeluinfran kehittämiseen liittyvien mm. lakisäateisten velvoitteiden täyttämiseksi sekä tavoitteiden saavuttamiseksi. Valtio edistää kuntien välistä tiedonvaihtoa jakeluinfran kehittämisessä.

Edistyminen 2025:

Keski-Suomen ja Pirkanmaan maakuntien vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkon kehittämisselvityksessä (luonnos 12.3.2025) on esitetty ehdotukset eri käyttövoimien jakeluasemien sijainneista. Selvityksessä on tuotu esiin selkeällä tavalla kuntia ja seutua koskevat velvoitteet eri käyttövoimien jakeluinfratarpeista. Jatkotarpeena on ratkaista jakeluverkon toteuttaminen yhteistyössä yli kuntarajojen etenkin raskaan liikenteen osalta.

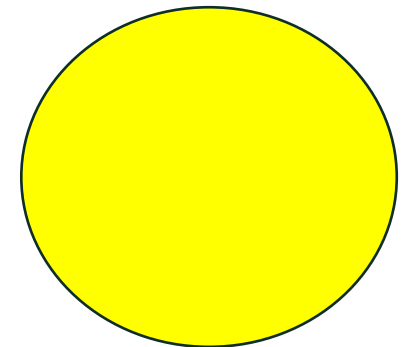
2. Kestävä rakenne ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä

29. Kunnat edistävät puhtaiden käyttövoimien jakeluverkon toteutumista. Kunnat ja valtio kehittävät määränpäälatausta hallinnassaan olevilla pysäköintipaikoilla. Kunnat mahdollistavat kadunvarsilatauksen tarjoamista. Kunnat huomioivat sähkön ja vedyn yleisesti saatavilla olevien tieliikenteen jakeluasemien rakentamisen tarpeen maankäytön suunnittelussa.

Seudun kunnat mahdollistavat maankäytössä, että vuoteen 2025 mennessä seudulla on vähintään 1 alue raskaan kaluston sähkön latausasemalle ja vuoteen 2030 mennessä 1 alue vedyn tankkausaseman tarpeisiin. Sähkön jakeluverkon kapasiteetin osalta raskaalle liikenteelle osoitettavilla alueilla huomioidaan vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria koskevan EU-asetuksen (AFIR) mukaiset latauspisteiden antotehotavoitteet. Lisäksi kunnat varmistavat, että seudulta löytyy vähintään kaksi aluetta nesteytetyn metaanin jakeluun. Kunnat selvittävät edellytykset toteuttaa yhteiskäyttöistä latausinfraa paikallisliikenteen linja -autovarikoiden yhteyteen.

Edistyminen 2025:

Tampere on toteuttanut henkilöautojen latauspisteitä sopimuskumppaninsa kanssa 13 maantieteelliseen kohteeseen, mm. kaikille liityntäpysäköintialueilleen. Raskaan liikenteen lataus Viinikassa on edelleen käytössä, mutta se ei edelleenkään täytä vaatimusta kokonaisantotehon osalta. Myös Pyynikintorilla on käytössä raskaan liikenteen ja taksien latauspiste, joka ei kuitenkaan ole AFIR-asetuksen mukainen. Tampereella on käytössä kolme biokaasun jakeluasemaa. Vedyn jakeluaseman sijainti seudulla on edelleen ratkaisematta.

Tampereen **20** *Vuotta*
KAUPUNKISEUTU

3. Asuminen ja elinympäristön laatu

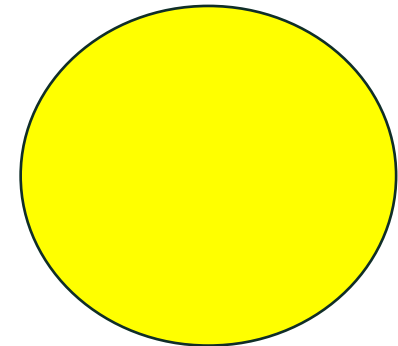
Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi

3. Asuminen ja elinympäristön laatu

30. Tavoitteena on, että seudulle on rakennettu vähintään 13 400 asuntoa, joista vähintään 80 % kohdennetaan Rakennesuunnitelman 2040+ merkittävän kasvun vyöhykkeelle.

Edistyminen 2025:

Vuonna 2025 uusia asuntoja valmistui 2743, ja niistä noin 85 prosenttia sijoittui Rakennesuunnitelman merkittävän kasvun vyöhykkeelle. Tavoite vuodelta 2024 täyttyy siten sijoittumisen osalta, mutta ei asuntojen määrän osalta.

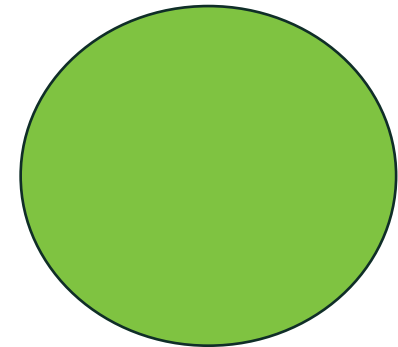
3. Asuminen ja elinympäristön laatu

31. Kaupunkiseudun kunnat huolehtivat maapolitiikassa ja asemakaavoituksessa, että asuntotuotannon käynnistämisen edellytykset turvataan huomioiden rakentamisen kustannuskehitys ja kilpailu. Kunnat raportoivat asuntotuotannon käynnistymistä vauhdittavat toimet osana vuosittaista MAL-sopimusten toteutumisen seuranta.

Edistyminen 2025:

Kunnat ovat huolehtineet asuntotuotannon käynnistymisen edellytyksistä seuraavin keinoin:

1. Riittävä ja monipuolinen kaava- ja tonttivaranto. Painopiste on ollut joukkoliikenteeseen tukeutuvassa kerrostalorakentamisessa, täydennysrakentamisessa keskustojen ja asemaseutujen läheisyydessä sekä osassa kehyskuntia pientalotonteissa. Esimerkkeinä uusista kaava-alueista Lempäälän Sääksjärven torikortteli, Nokian Kartanonranta ja Pitkäniemi, Pirkkalan Killo-Korkeamäki.
2. Tontinluovutukseen ja rakentamisvelvoitteisiin liittyvät joustot: tontinvarausaikojen pidennykset, joustot varausmaksuissa, rakennuslupamaksuissa ja rakennusaikaisissa tontinvuokrissa, tontinvaraajalla mahdollisuus vaihtaa hankkeen rahoitus- ja hallintamuotoa, jatkuva tonttihaku nopeuttamaan tonttikiertoa

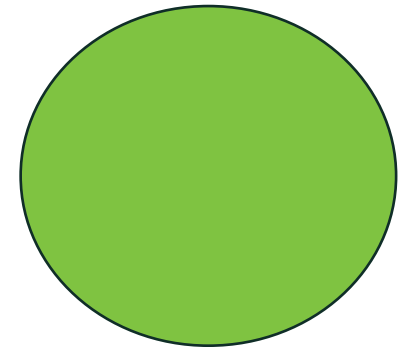

3. Asuminen ja elinympäristön laatu

32. Tampereen seutu valmistelee asumisen laatuohjelman asuntotuotannon laadun ja monimuotoisuuden lisäämiseksi.

Edistyminen 2025:

Laatuohjelman tekeminen on edennyt suunnitellusti. Laatuohjelman laatiminen on aloitettu 2025 laatimalla asumisen ja asuinympäristöjen laadun tilannekuva, joka syvensi 2024 laadittua asumisen tilannekuvaa laatuteemojen osalta. Tilannekuvan perusteella valittiin neljä kärkiteemaa asumisen laatuohjelmaan. Kärkiteemat ovat: 1. asuinympäristöjen monimuotoisuus 2. lähivihreä 3.kauneus ja viihtyisyys, 4. osallisuus ja yhteisöllisyys

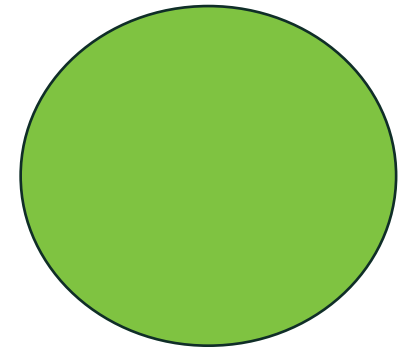

3. Asuminen ja elinympäristön laatu

33. Valtio kohdentaa seudulle valtion tukemaa asuntotuotantoa rakennesuunnitelman merkittävän kasvun vyöhykkeelle. Tuettu asuntotuotanto pyritään sijoittamaan siten, että asuinalueiden sosiaalinen eriytyminen ei vahvistu.

Edistyminen 2025:

Vuoden 2025 aikana seudulle on valmistunut 1716 kohtuuhintaista asuntoa, joista 1213 asuntoa on valtion tukemaa tuotantoa.

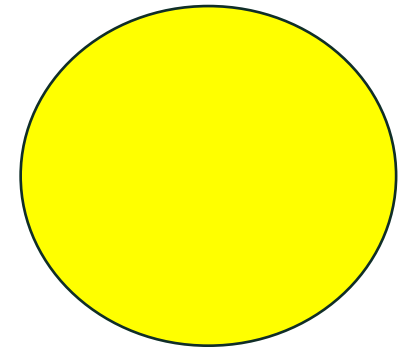

3. Asuminen ja elinympäristön laatu

34. Kunnat päivittävät kohtuuhintaisen asuntotuotannon tontinluovutusohjelman.

Edistyminen 2025:

Kunnista Tampereella ja Pirkkalassa (Kangasala?) on kohtuuhintaisen asuntotuotannon tontinluovutusohjelma ja Nokialla selvitetään tontinluovutusohjelman laatimisen valmistelua

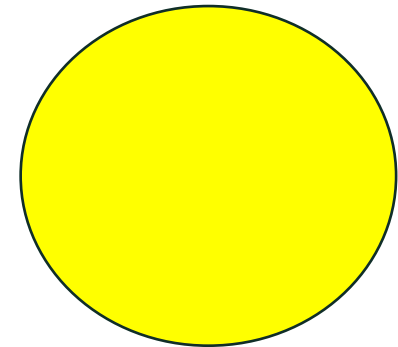

3. Asuminen ja elinympäristön laatu

35. Valtio luovuttaa yhdyskuntarakenteen keskeisillä sijainneilla kunnille maata myymällä, vaihtamalla ja tarvittaessa maankäytösopimuksia hyödyntäen

Edistyminen 2025:

Kangasalla ja Lempäälässä on maanostoihin ja tontinluovutuksiin liittyviä neuvotteluja käynnissä asuinrakentamiseen soveltuvilla alueilla

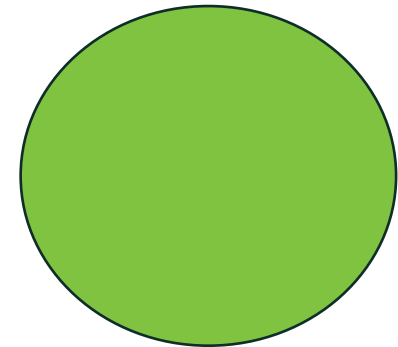
3. Asuminen ja elinympäristön laatu

36. Asuinalueiden eriytymisen ehkäisemiseksi kunnat uudistavat Rakennesuunnitelmassa 2040+ tunnistettuja asuinrakennustyyppiltään yksipuolisia alueita. Alueita monipuolistetaan näiden luonne ja ominaisuudet huomioiden. Alueiden palveluita ja saavutettavuutta kehitetään aktiivisesti.

Edistyminen 2025:

Kunnat ovat edistäneet yksipuolisiksi tunnistettujen alueiden monipuolistamista mm. täydennysrakentamisen, purkavan saneerauksen ja siihen tähtäävän kaavoituksen kautta. Täydennysrakentamisessa on painotettu asuntotuotannon laatua ja monipuolisuutta sekä ohjattu rakentamista monipuoliseen huoneistojakaumaan.

Tampereella on tavoiteltu täydennysrakentamisessa myös pienimittakaavaista ja keskitehokasta asumista kerrostalovaltaisilla alueilla. Alueita ollaan myös kohennettu julkisia liikenneyhteyksiä ja julkisia palveluita parantamalla. Tampereella on mm. suunnitteilla superbussiyhteys Tesomalle ja Kaukajärvelle suunnitteilla olevien raitioteiden lisäksi ja Lempäälän Sääksjärvelle suunnitellaan lähijunayhteyttä. Viihtyisyyttä on lisätty katutilaa uudistamalla (Orivesi) ja kaupunkivihreällä (Hervanta)

3. Asuminen ja elinympäristön laatu

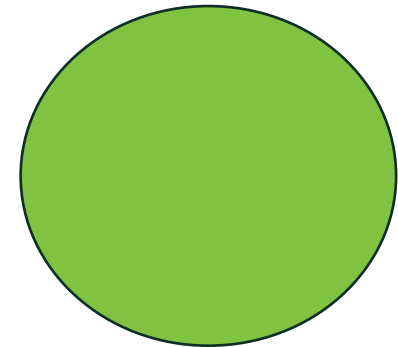
37. Kunnat varmistavat asunto- ja asuinrakennustyyppien monipuolisuuden kaikilla asuinalueilla. Uudet alueet suunnitellaan asuinrakennustyypeiltään ja hallintamuodoiltaan monipuolisiksi. Vanhoja kaupunginosia uudistetaan maapolitiikkaa, kaavoitusta, julkisia investointeja ja ympäristön laadun parantamista hyödyntäen. Kaupunkimaisissa naapurustoissa suositetaan asumisen kokeiluja ja uudenlaista asuntotuotantoa, kuten kaupunkipientaloja.

Edistyminen 2025:

Valmisteilla olevissa asemakaavoissa ja tontinluovutuksissa huomioidaan sekoittunut rakenne, esimerkiksi Ylöjärven Teivo-Mäkkylässä kerrostalojen lomaan sijoitetaan rivitaloja ja kaupunkipientaloja. Ylöjärven Leijapuistossa tavoitteena kortteli jossa yhdistetään seniori- ja opiskelija-asumista. Useat kunnat ovat kaavoittaneet tontteja kaupunkipientaloille.

Pirkkala on pyrkinyt parantamaan keskusta-alueen viihtyisyyttä asemakaavalla, joka mahdollistaa keskuspuiston toteuttamisen.

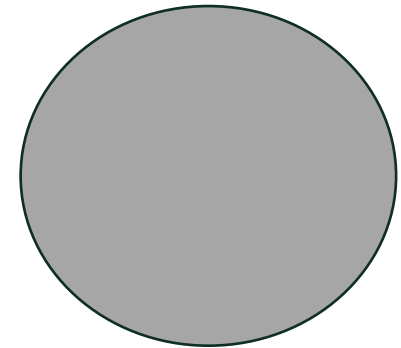
Tampereella on valmisteltu vuonna 2025 strategiaa tarkentavia linjauksia: Asunto- ja maapolitiikan linjauksia, maankäyttöpolitiikkaa ja kaupunginosakehittämisen ohjelmaa. Linjausten yhtenä tavoitteena on asuntotarjonnan monipuolistaminen aluetasolla. Tavoitetta edistävät toimenpiteet koskevat niin talotyyppien, asuntotyyppien kuin hallinta- ja rahoitusmuotojen monipuolisuutta. Asunto- ja maapoliittisissa linjauksissa on tarkoitus asettaa tavoiteprosentteja mm. kohtuuhintaisiin asuntoihin, muuhun kuin kerrostaloasuntoihin ja pieniin asuntoihin. Kaupunginosakehittämisen kohdealueille asetetaan muuta kaupunkia korkeampia tavoitetasoja.

3. Asuminen ja elinympäristön laatu

38. Kunnat ja seutu laativat yhdessä rakennetun ympäristön energiatehokkuuden kehittämissuunnitelman, jonka tavoite on taajaman CO₂-päästöjen vähentäminen. Suunnitelman laadinnassa hyödynnetään rakennetun ympäristön ilmastovaikutusten seurantaohjelmaa.

Edistyminen 2025:

Tampereen **20** *Vuotta*
KAUPUNKISEUTU

4. Seudun elinvoimaisuus

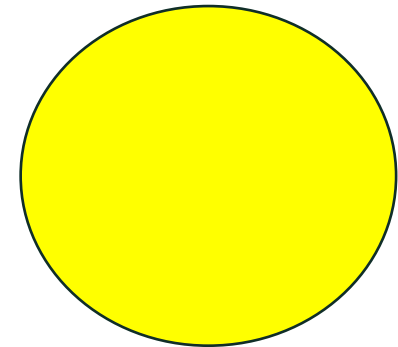
Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi

4. Seudun elinvoimaisuus

39. Tampereen kaupunkiseudun kunnat valmistelevat keskinäisessä yhteistyössä Rakennesuunnitelmassa 2040+ tunnistettuja seudullisesti merkittäviä elinkeinoalueita puhtaan siirtymän investoinneille. Alueita ovat Kolmenkulma, Lempäälän ja Pirkkalan välinen alue, Rusko-Saarenmaa sekä Taraste. Kunnat huolehtivat alueiden kaavoittamisesta sekä kehittävät teknisiä ja hallinnollisia valmiuksia investointien vastaanottamiseen. Alueilla voidaan pilotoida teollisuuspuistomenettelyä ja luvituksen yhden luukun periaatetta.

Edistyminen 2025:

Kunnat ovat tehneet käytännönläheistä yhteistyötä alueiden maankäytön kehittämisessä. Alueiden toiminnalliset profiilit ovat vahvistuneet yhteistyössä Business Tampereen kanssa. Alueiden kehittymisen kannalta tärkeitä ratkaistavia asioita ovat sähkön riittävyys, raiteet sekä tiet. Valtion rooli em. asioiden edistämässä on merkittävä. Erityisesti eteläisellä alueella liikennehankkeiden toteutuminen on ensiarvoisen tärkeää muun rakentamisen mahdollistamiseksi. Jatkossa tulee varmistaa kuntien tehokas keskinäinen yhteistyö alueiden strategisessa kehittämisessä. Alueilla tulisi ryhtyä valmistelemaan valtion teollisuuspuistomenettelyä ja yhden luukun periaatetta, mikäli näitä halutaan pilotoida MAL5-kaudella.

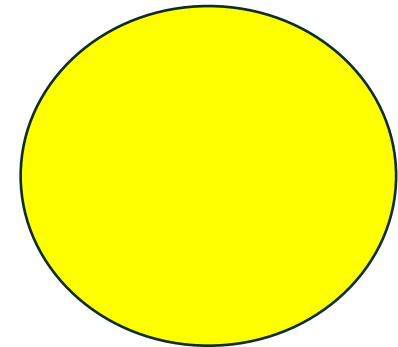

4. Seudun elinvoimaisuus

40. Kunnat ja valtio yhdessä huolehtivat seudun kestävästä kaupunkikehityksestä, turvallisuuden (VAK) ja huoltovarmuuden kannalta ongelmallisilla sijainneilla olevien terminaalien siirron suunnittelusta ja maankäytön päivittämisestä vastaamaan alueen kaavoja.

Edistyminen 2025:

Väylävirasto on v. 2025 selvittänyt ratapihan roolia ja merkitystä Suomen rataverkon kannalta.

4. Seudun elinvoimaisuus

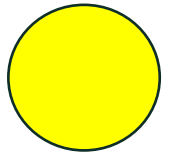
40.a) Sopimuskaudella kaupunkiseutu ja Väylävirasto edistävät yhdessä järjestelyratapihan siirtoa ja multimodaalin logistisen solmun mahdollistamista uudessa sijainnissa.

Lempäälän kunta valmistelee yleiskaavaa järjestelyratapihan siirron mahdollistamiseksi ja Tampereen kaupunki jatkaa maankäytön suunnittelua nykyisen järjestelypihan alueella ja arvioi muutoksen yhdyskuntarakenteelliset vaikutukset.

40.b) Ylöjärven kaupunki valmistelee maankäytön suunnittelua nykyisen puuterminaalien alueella

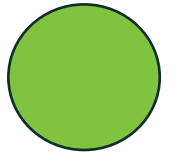
Edistyminen 2025:

Väylävirasto on v. 2025 selvittänyt ratapihan roolia ja merkitystä Suomen rataverkon kannalta.

Lielähti–Lakiala kaksoisraide yleissuunnitelma ja YVA Tampereella ja Ylöjärvellä on valmistunut v. 2025.

Ylöjärven seisakkeen yleissuunnitelma käynnistyi v. 2025. Puunkuormausterminalin tulevaisuudesta käynnistettiin selvittely, jotta sen jatkosta voitaisiin päättää v. 2026.

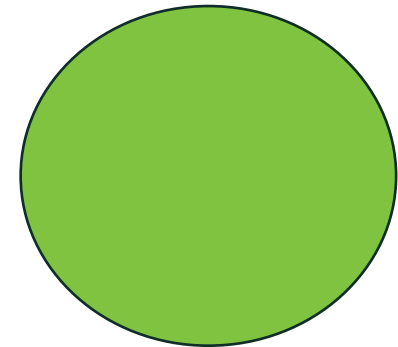

4. Seudun elinvoimaisuus

41. Valtio valmistelee valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivityksen sekä sitä toimeenpanevat suunnittelu- ja investointiohjelmat. Tampereen kaupunkiseudun prioriteetit suunnitelmaan ja ohjelmiin ovat: (*alakohdat seuraavilla sivuilla*)

Edistyminen 2025:

Lausunto L12-suunnitelmaluonnoksesta annettiin helmikuussa 2025.

4. Seudun elinvoimaisuus

41.a) Pääradan kehittäminen: suunnittelussa huomioidaan Tampereen seudun lähijunaliikenteen tarpeet, mm. Lielähti-Lakiala suunnittelua jatketaan. .

41.b) Tampere-Pori/Rauma-radon kehittäminen: suunnittelua jatketaan Lielähti-Nokia YVAN muodostamilla perusteilla. Suunnittelussa huomioidaan Tampereen seudun lähijunaliikenteen tarpeet sekä seudullisesti merkittävien elinkeinoalueiden kehittäminen.

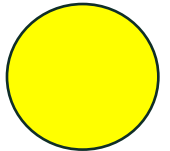
41.c) Tampere-Pirkkala lentokentän ja lentokenttäyhteyksien (kehä2) kehittäminen: suunnittelua jatketaan kansainvälisen saavutettavuuden ja seudun elinkeinorakenteen kehittämiseksi. Suunnittelussa huomioidaan järjestelyratapihan siirto, seudullisesti merkittävien elinkeinoalueiden kehittäminen sekä lentokentän ja varuskunta-alueen rooli Naton tukikohtana.

Edistyminen 2025:

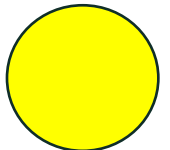
Lielähti-Lakiala kaksoisraide yleissuunnitelma ja YVA Tampereella ja Ylöjärvellä on valmistunut v. 2025. Ylöjärven seisakkeen yleissuunnitelma käynnistyi v. 2025. Puunkuormasterminaalien tulevaisuudesta käynnistettiin selvittely, jotta sen jatkosta voitaisiin päättää v. 2026.

Nokia-Tampere lisäraiteen yleissuunnittelu ja ympäristövaikutusten arviointi piti alkaa v. 2025, mutta yleissuunnitelman, YVA:n ja ratasuunnitelman käynnistämistä valmisteltiin.

Ei merkittävää edistymistä vuonna 2025. Väylävirasto on v. 2025 selvittänyt ratapihan roolia ja merkitystä Suomen rataverkon kannalta.

4. Seudun elinvoimaisuus

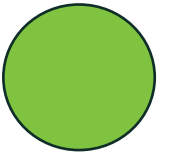
41.d) Valtateiden 9, 12 ja 3 kehittäminen seudun alueella: suunnittelua jatketaan liikenneturvallisuuden, saavutettavuuden sekä seudullisesti merkittävien elinkeinoalueiden kehittämiseksi. VT9 toteutumista edistetään aktiivisesti.

Edistyminen 2025:

Valtatie 9 välillä Alasjärvi–Käpykangas sai valtion rahoituksen ja rakentamispäätöksen.

Suunnittelutilanne:

- Vt 9 Alasjärvi – Käpykangas – Tiesuunnitelma valmis
- Vt 9 Käpykangas – Orivesi – Tiesuunnittelu käynnissä
- Vt 12 Alasjärvi – Huutijärvi – Tiesuunnittelu käynnissä
- Vt 12 Liikennejärjestelyt Hiedanrannan kohdalla – Tiesuunnittelu käynnissä
- Vt3 Lempäälä – Pirkkala ja kehä II – Yleissuunnitelma valmis
- Vt3 Elovainio – Sasi – Tiesuunnittelu käynnissä

4. Seudun elinvoimaisuus

42. Valtio ja kunnat edistävät seudun keskeisiä kehittämiskohteita olemassa olevien sopimuksien mukaisesti.

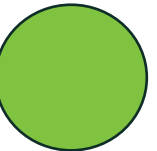
Edistyminen 2025:

Toimenpiteiden eteneminen on kuvattu alakohdissa.

42.a) ELY-keskus ja Tampereen kaupunki jatkavat Vt12 ja Kt 65 suunnittelua Hiedanrannan kohdalla siten, että toteuttamisesta voidaan päättää viimeistään MAL-sopimuksen päivittämisen yhteydessä.

Vt12 liikennejärjestelyt Hiedanrannan kohdalla -hankkeen tiesuunnittelu on alkanut vuonna 2025 ja jatkuu vuonna 2026.

42.b) Henkilöratapihojen kehittämishankkeet Tampereella ja Nokiolla toteutetaan.

Tampereen henkilöratapihan uusiminen on käynnissä, ensimmäisen vaiheen työt valmistuvat vuoden 2026 aikana. Hanke valmistuu v. 2030.

Vuonna 2025 valmistui Nokian ratapihahanke, jossa asema-aluetta uudistettiin esteettömyyden, matkustusmukavuuden ja liikkumisen sujuvuuden parantamiseksi sekä Tampereen seudun lähijunaliikenteen kasvun mahdollistamiseksi.

